

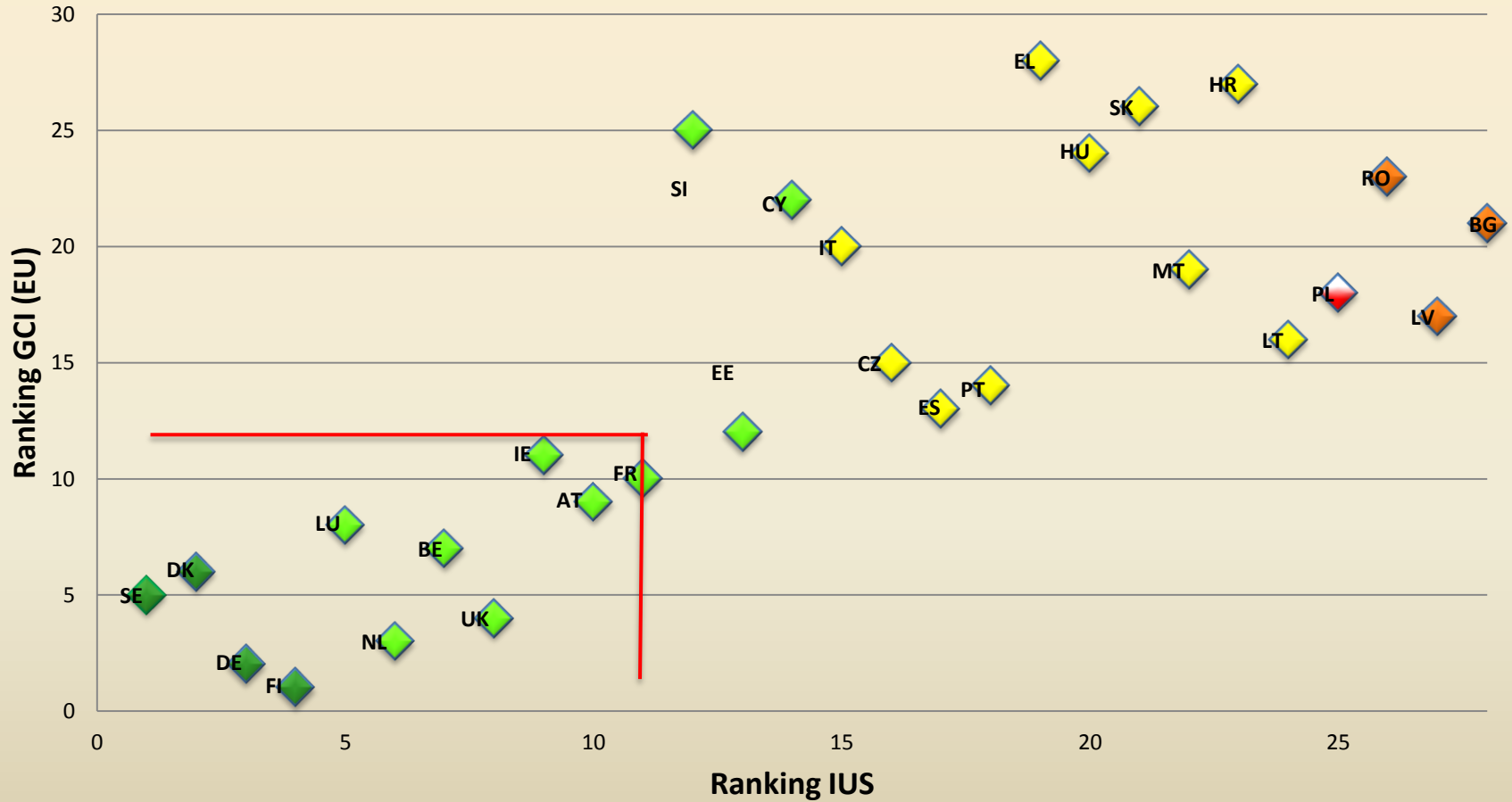

Doświadczenia reformy samorządowej w Polsce – po co nam samorząd?

Olgierd Dziekoński
Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

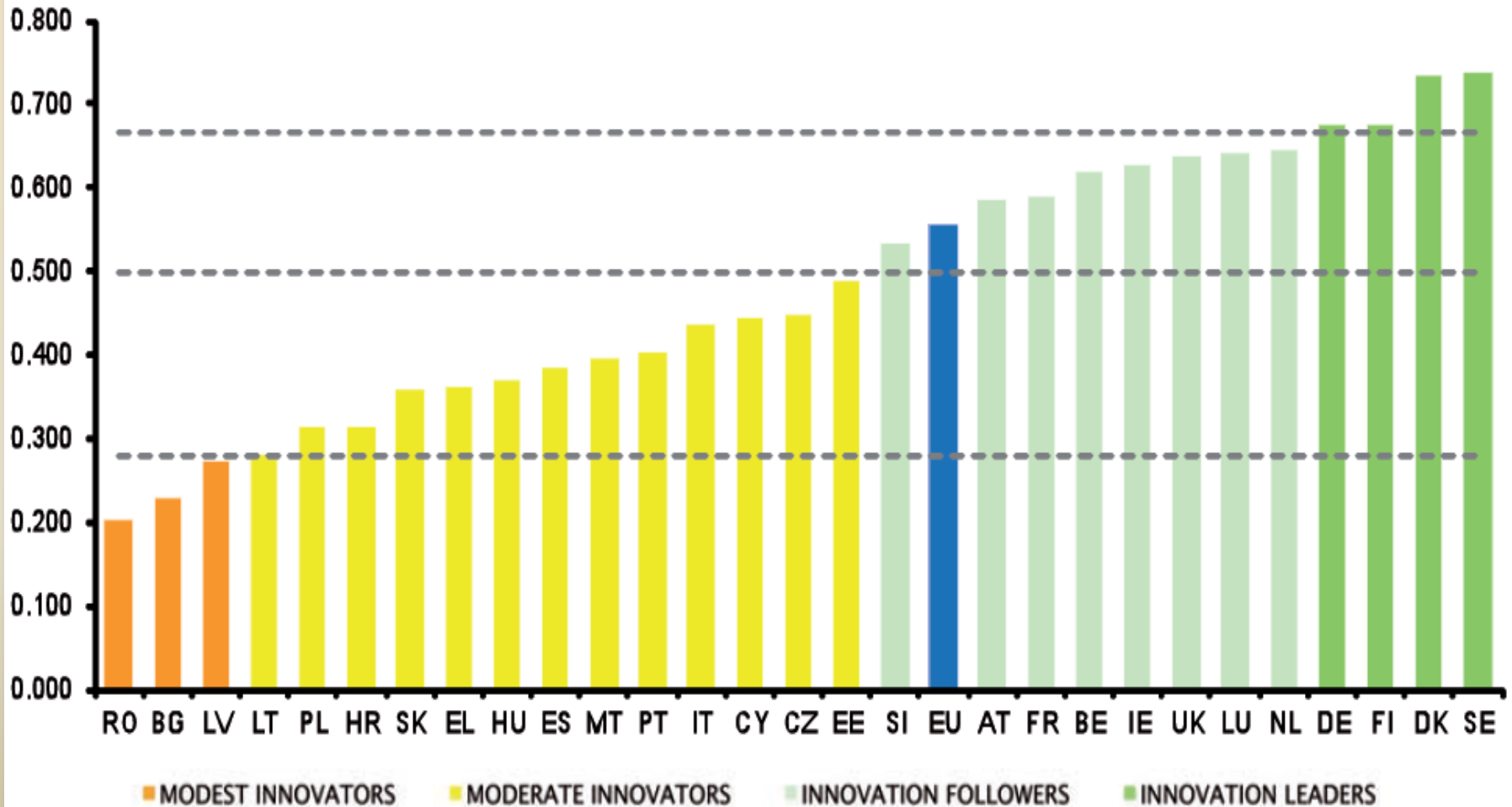
VIII Konferencja Krakowska 15-16 czerwca 2015 roku

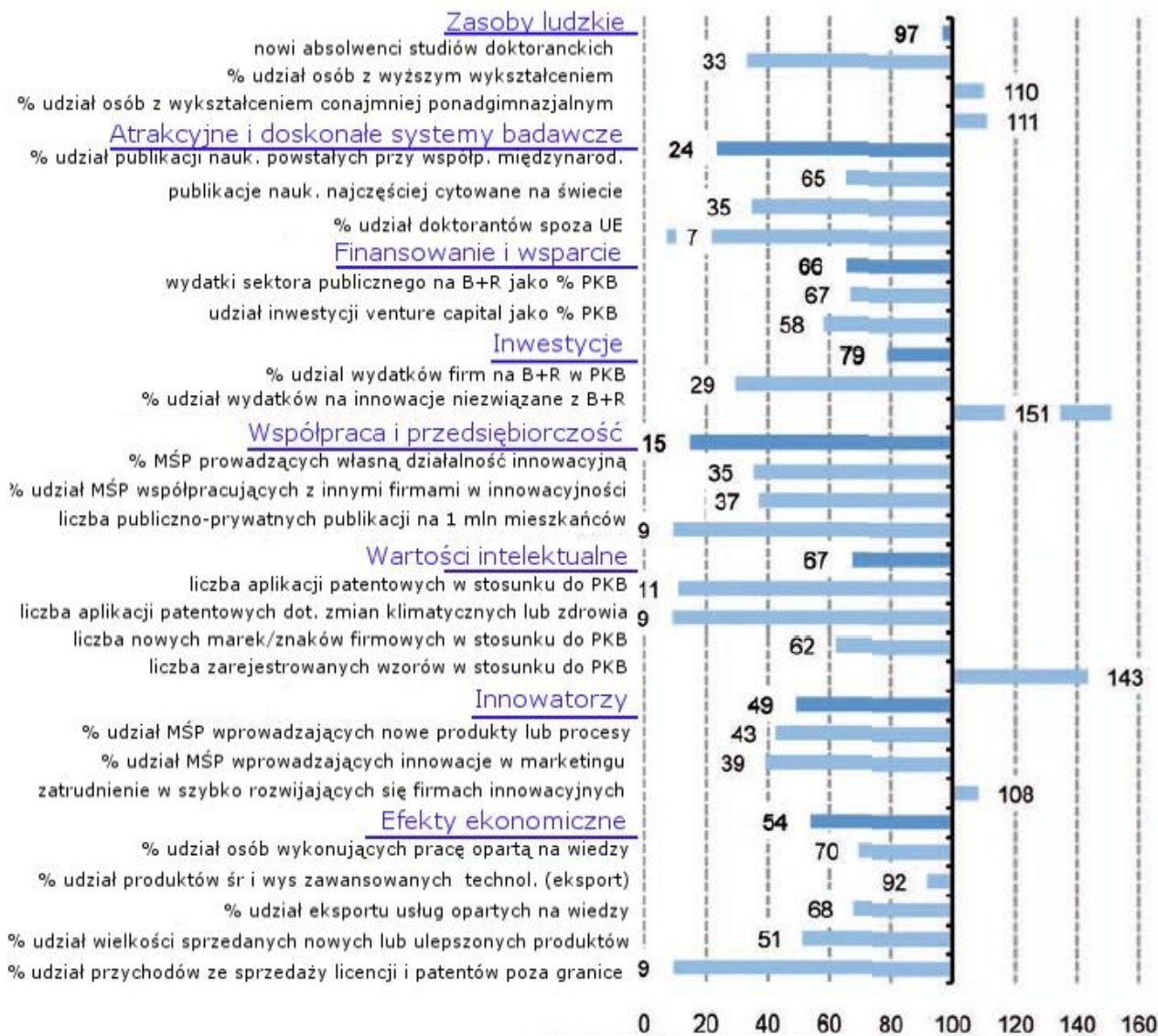
Innowacyjność – konkurencyjność – samorządność?

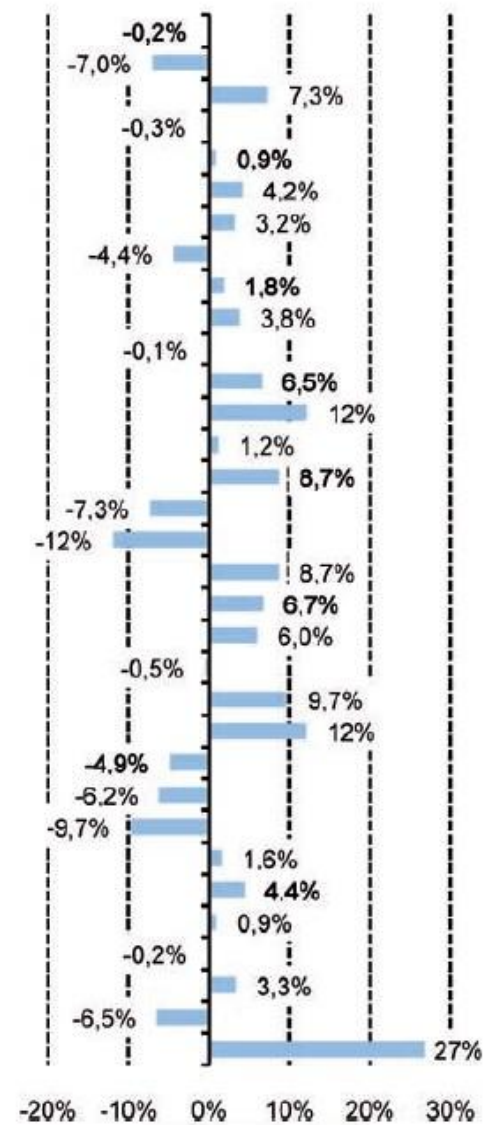
INNOVATION UNION SCOREBOARD 2015

Figure 1: EU Member States' innovation performance

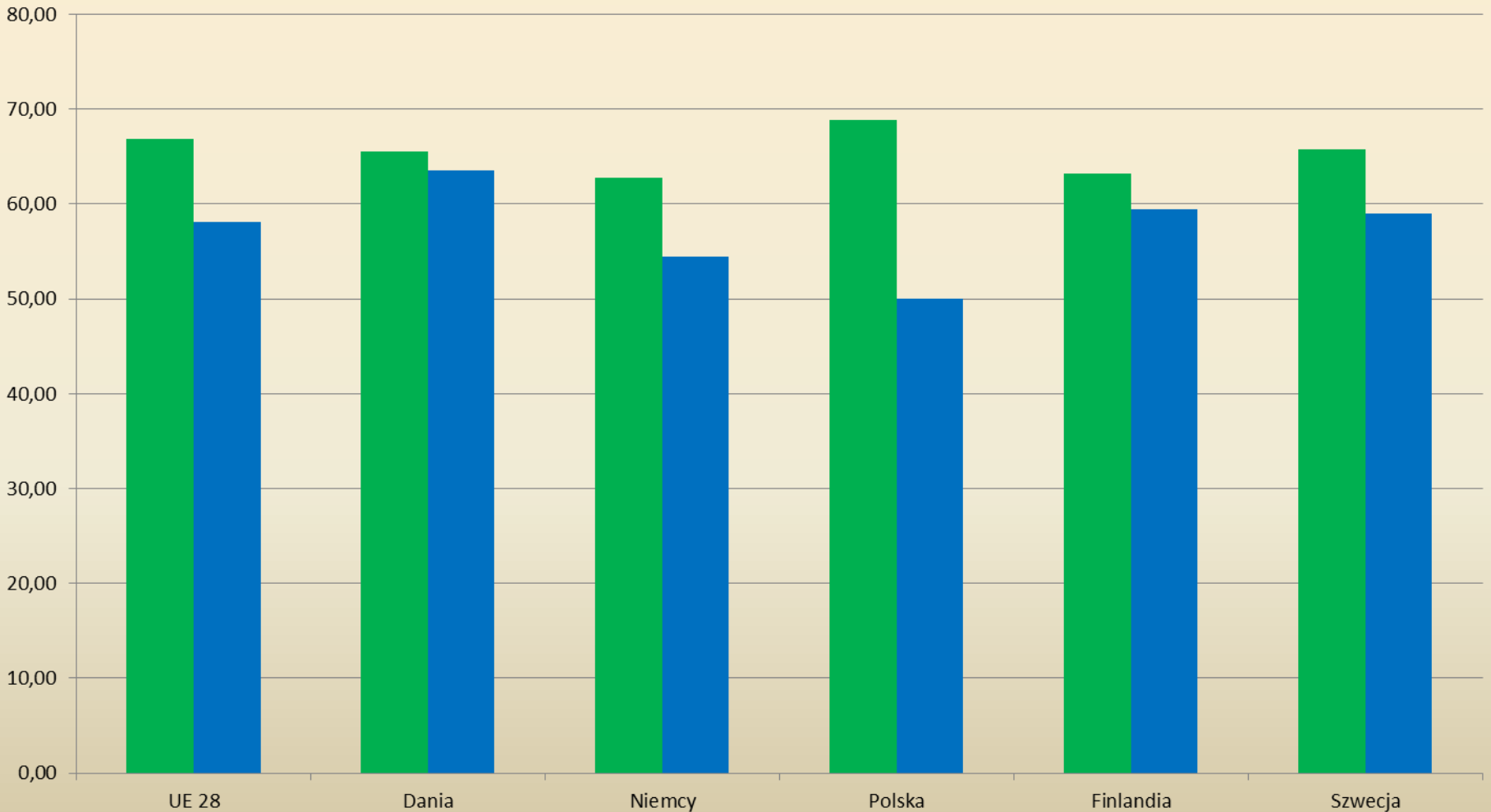
■ dokonania Polski w stosunku do średniej unijnej (np. 29- 29% średniej unijnej)

■ średnioroczna dynamika za okres 2006-2014

MŚP – PKB – SAMORZĄD?

■ Odsetek zatrudnionych ■ Udział % w PKB

INTELIĞENTNE SPECJALIZACJE REGIONU

- W latach 2014-2020 Polska otrzyma 82,5 mld euro z unijnej polityki spójności.
- **31,2 mld euro** otrzymają łącznie z Unii województwa na **regionalne programy operacyjne 2014-2020**.
- Program Inteligentny Rozwój (krajowy) - 8,6 mld euro

- **Mazowieckie:** bezpieczna żywność; inteligentne systemy zarządzania; nowoczesne usługi dla biznesu; wysoka jakość życia.
- **Woj. Śląskie:** energetyka; medycyna; ICT.
- **Woj. Lubelskie:** biogospodarka; usługi medyczne i prozdrowotne; informatyka i automatyka; energetyka niskoemisyjna.
- **Woj. Małopolskie:** energia zrównoważona, ICT, chemia, przemysły kreatywne
- **Woj. Dolnośląskie:** przemysł chemiczny, farmaceutyczny, elektryczny, wydobywczy

STREFY EKONOMICZNE W POLSCE – ROLA SAMORZĄDÓW

- **Władze lokalne wnioskuje do zarządzających o objęcie gruntów publicznym statusem strefy.** Zgodnie z ustawą o sse to Rady Gmin wydają zgodę na utworzenie strefy, a zarządy województw wydają opinie o zasadności utworzenia na danym terenie strefy.
- **Władze lokalne uczestniczą w budowie infrastruktury.** Na koniec 2014 r. poniesiono na ten cel wydatki w kwocie 3,6 mld zł, z czego gminy i gestorzy mediów wydali 1,3 mld zł.
- **Rady Gmin mają uprawnienia do udzielania pomocy publicznej w formie zwolnień z podatków od nieruchomości,** co jest bardzo oczekiwane przez inwestorów. Wiele gmin takie zwolnienia oferuje.

Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec IV kwartału 2014 r.

Strefa	Liczba ważnych zezwoleń	Wartość zrealizowanych inwestycji w mln zł	Nowe miejsca pracy	Utrzymane miejsca pracy
Kamiennogórska	61	2 039,3	5 508	751
Katowicka	302	21 097,1	40 524	13 974
Kostryńsko-Słubicka	164	5 860,3	16 929	11 228
Krakowska	140	2 362,1	9 717	10 075
Legnicka	81	7 134,3	11 319	254
Łódzka	200	12 467,9	23 564	8 666
Mielecka	207	6 652,8	20 585	6 178
Pomorska	139	9 064,7	13 345	4 364
Słupska	75	1 383,6	2 991	665
Starachowicka	76	1 886,9	3 324	2 991
Suwalska	81	1 745,2	5 941	376
Tarnobrzeska	184	7 952,4	19 761	7 464
Wałbrzyska	261	18 619,1	32 139	7 941
Warmińsko-Mazurska	85	3 687,6	8 292	6 703
RAZEM	2 056	101 953,3	213 939	81 630

Okrągły stół – 1989 r.

Debata o przyszłości

Jaka perspektywa kolejnego ćwierćwiecza?

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

2 kwietnia 1997 roku

Rozdział VII

Art. 163.

Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Art. 164.

- 1. Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina.**
2. Inne jednostki samorządu regionalnego albo lokalnego i regionalnego określa ustawa.
3. Gmina wykonuje wszystkie zadania samorządu terytorialnego nie zastrzeżone dla innych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 165.

1. Jednostki samorządu terytorialnego mają osobowość prawną. Przysługują im prawo własności i inne prawa majątkowe.
2. Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego podlega ochronie sądowej.

ZADANIA GMINY

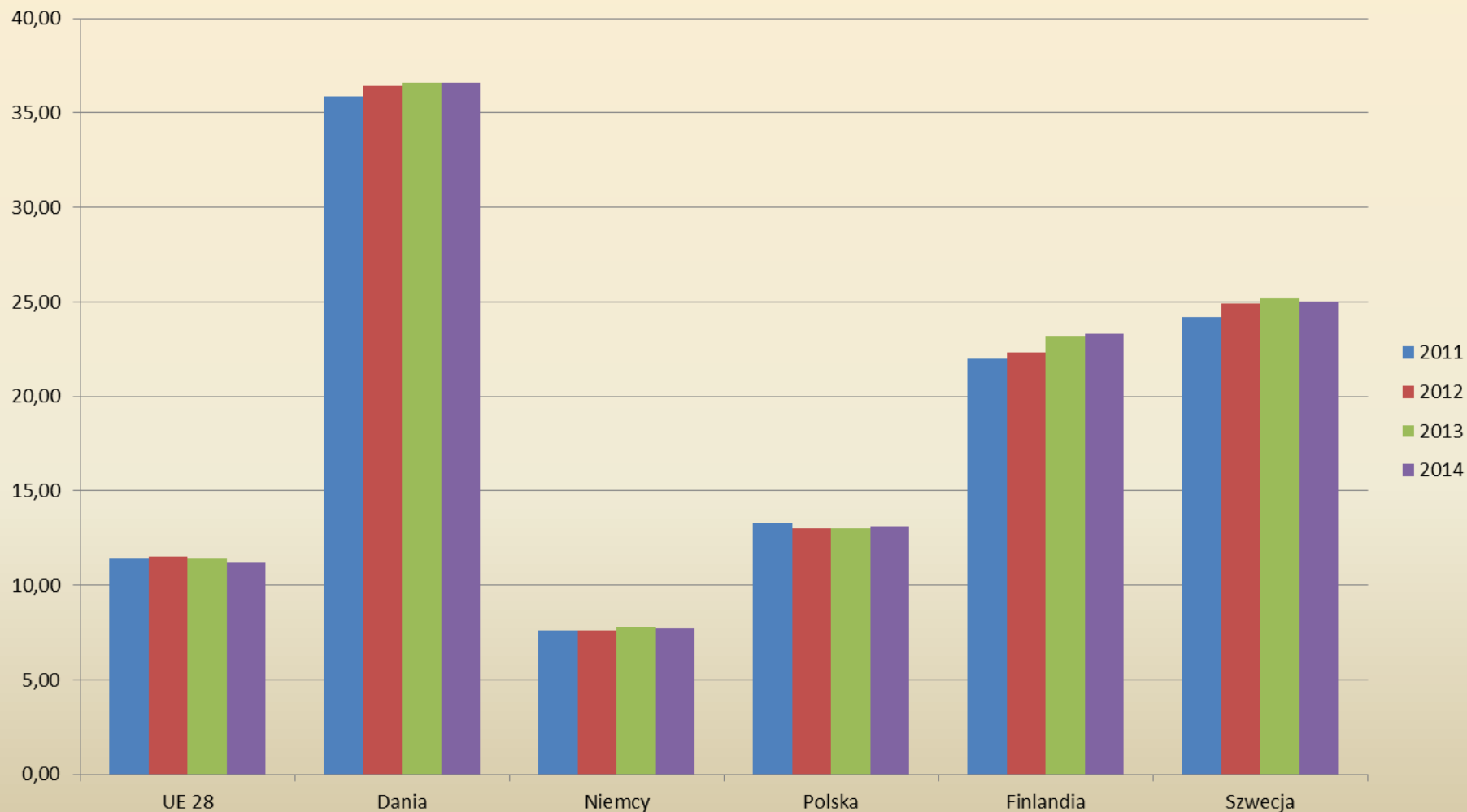
Władze publiczne prowadzą politykę zmierzającą do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia, w tym organizowanie i wspieranie poradnictwa i szkolenia zawodowego oraz robót publicznych i prac interwencyjnych.

Art. 65 ust. 5
Konstytucji RP

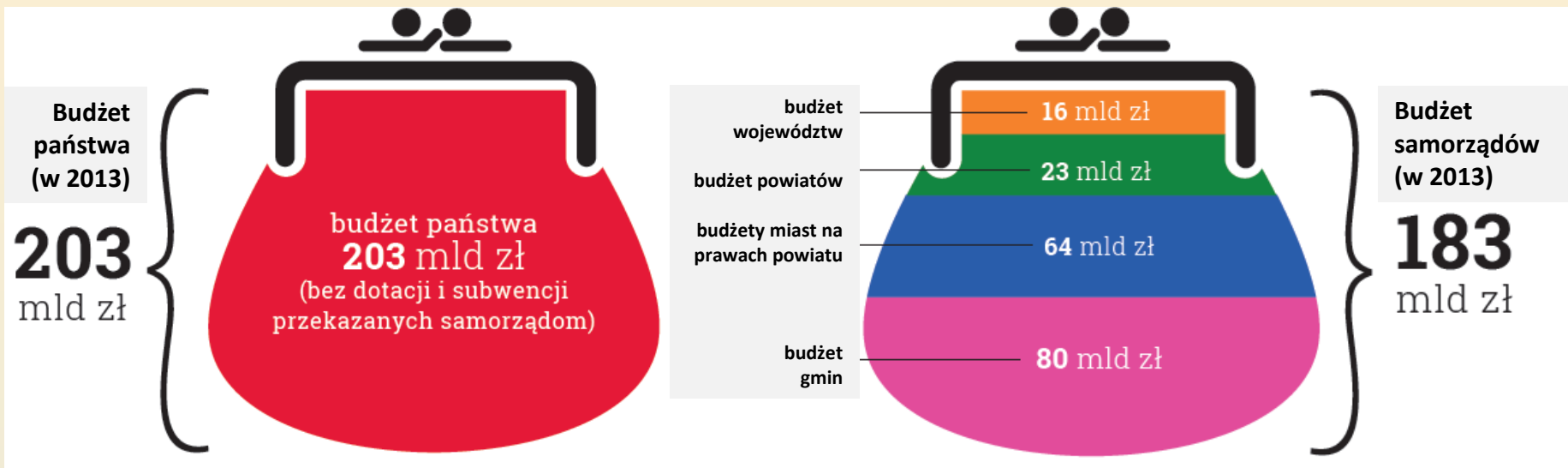
**Wyzwania dla zmiany:
Lokalny rynek pracy**

DOCHODY SAMORZĄDÓW (% PKB) - PAŃSTWA INNOWACYJNE

Budżet

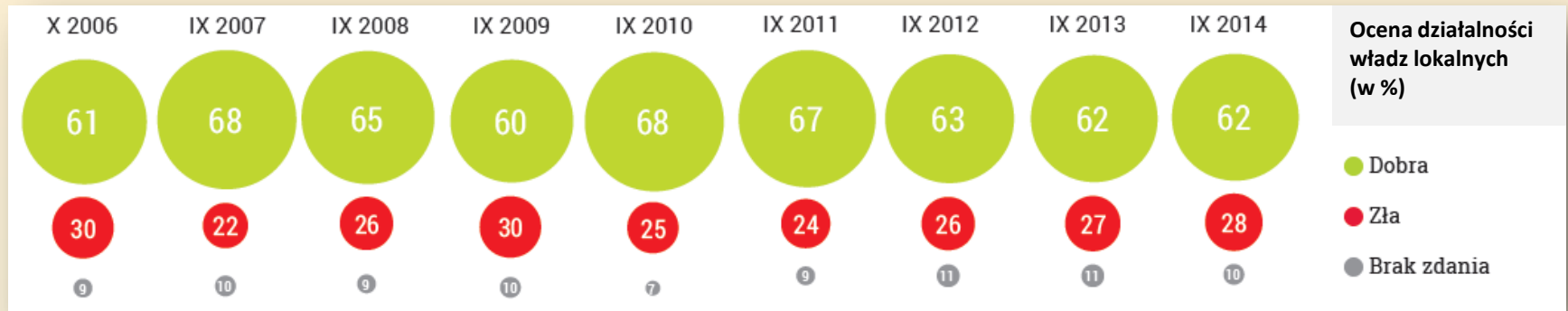

Budżet samorządów w 2013 roku wyniósł 183 mld zł.

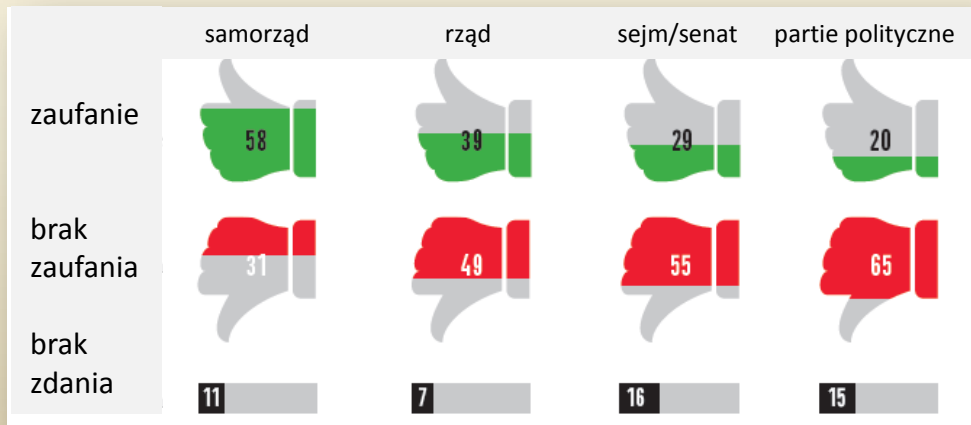
To niewiele mniej niż budżet państwa, który – po odliczeniu z niego dotacji i subwencji dla samorządów – wyniósł 202,618 mld zł.

Ale! samorzady nie mają prawa ustalania wysokości podatków (stawek i ulg) w zakresie określonych w ustawie (art. 168 Konstytucji RP); PIT komunalny

ZAUFIANIE FUNDAMENTEM STABILNOŚCI DLA ROZWOJU

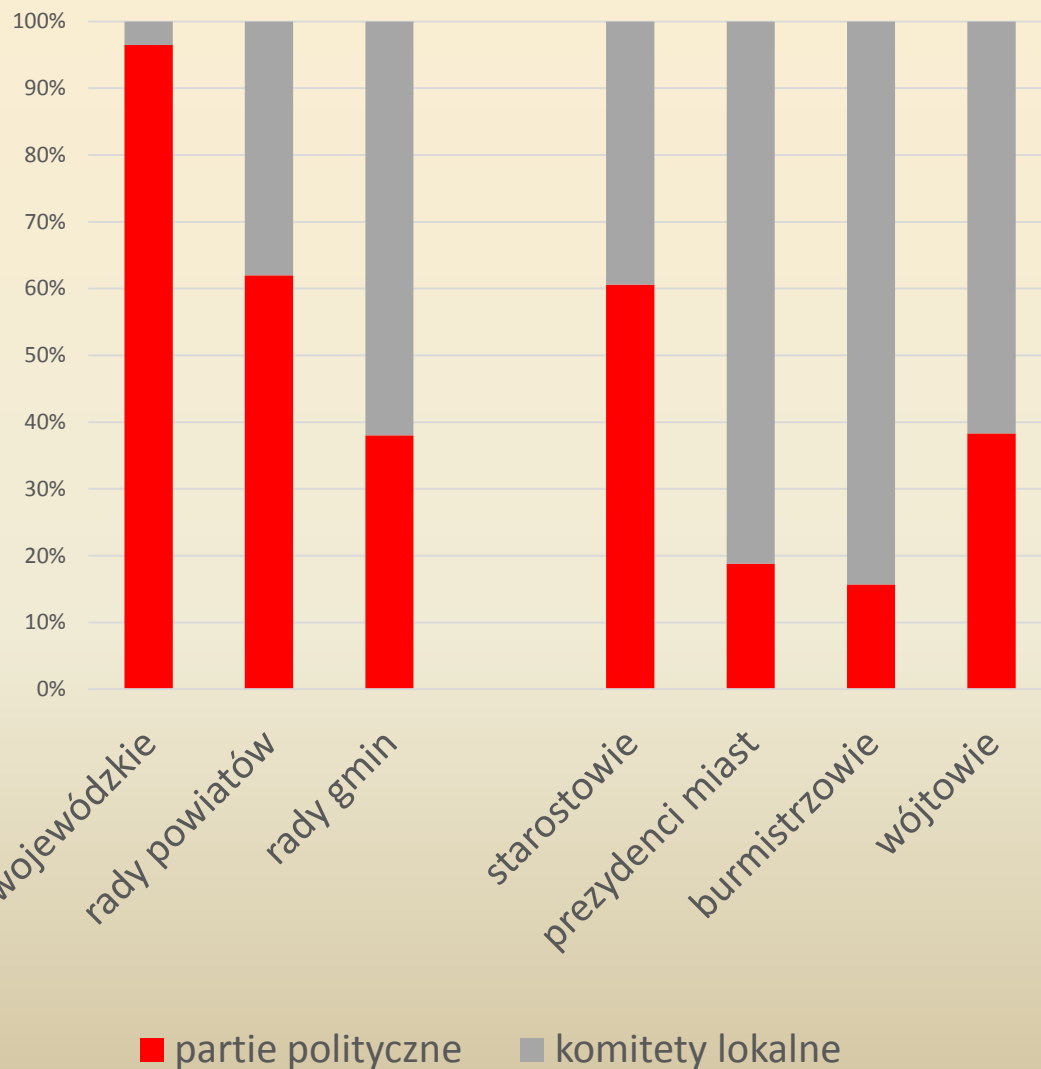
Lokalnym władzom Polacy ufają znacznie bardziej niż rządowi, parlamentowi czy partiom.

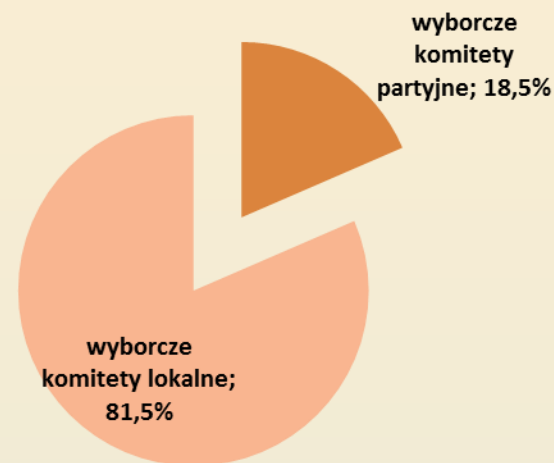
Spośród istniejących w polskim systemie politycznym procedur wyborczych **wybory samorządowe mają największe znaczenie dla Polaków – aż 66% badanych uznaje je za ważne**, wybory prezydenckie – 63%, a parlamentarne – 57% uprawnionych do głosowania (CBOS 2014).

SAMORZĄDY POLSKIE A PARTIE POLITYCZNE

Politycy samorządowi po wyborach 2010

Kadencja 2014-2018

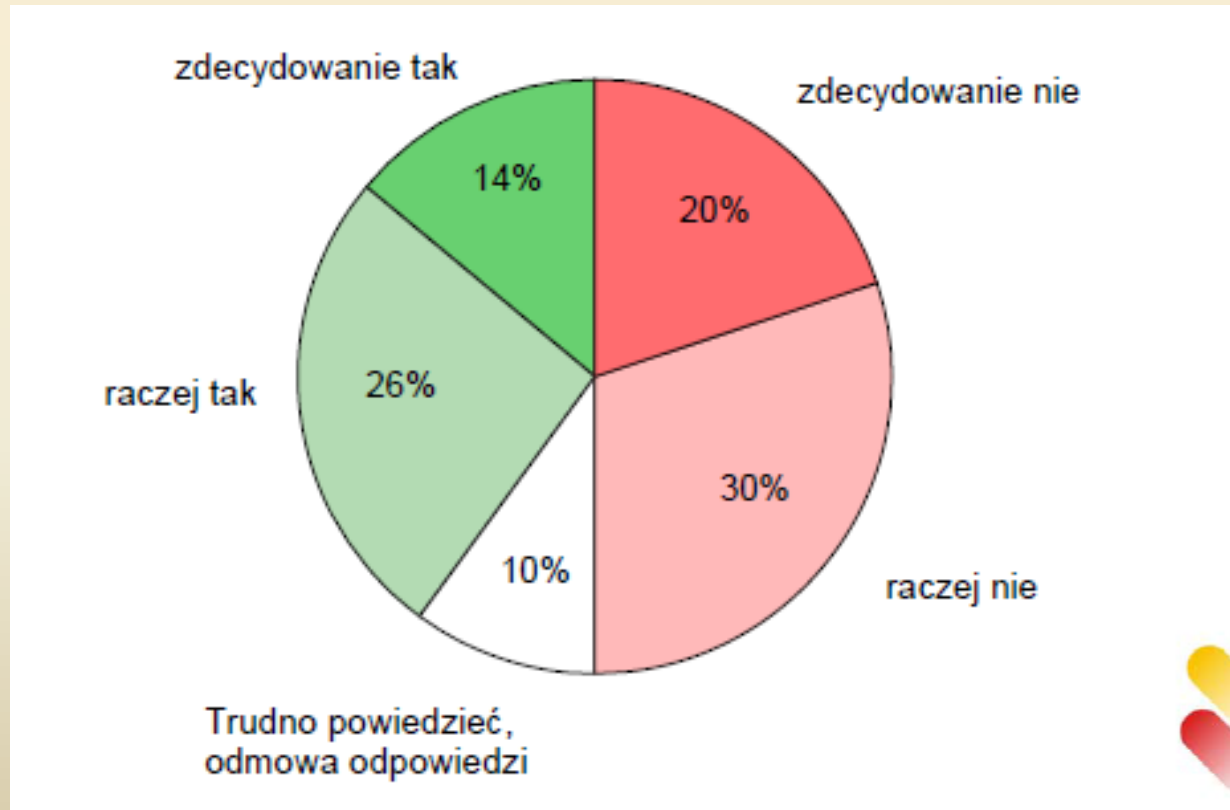

Obywatelska potrzeba samorządności?

Czy zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem:

Władze lokalne nie muszą być wcale wybierane przez mieszkańców, jeśli zapewni się ludziom w gminie dobrej jakości usługi publiczne

SAMORZĄD 25+

WYZWANIA

- Samodzielność fundamentem dla współpracy¹
(„Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego podlega ochronie sądowej” art. 165 ust. 2 Konstytucji RP)

- obywateli z samorządem
- instytucji samorządu wzajemnie

Samorząd obywatelski warunkiem dla rozwoju¹

- zdolność decydowania
- referendum bezprogowe

Niezależność finansowa – komunalna część PIT

- ulgi podmiotowe
- stawki lokalne
- niezależność części lokalnej od polityki rządu

¹ PREZYDENCKI PROJEKT USTAWY O WSPÓŁDZIAŁANIU W SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM NA RZECZ ROZWOJU LOKALNEGO I REGIONALNEGO ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW – DRUK 1699 16